

3. *Everes argiades* (Pallas, 1771) – С. Аргіад – (зв)
 4. *Pollyommatus agestis* ([Denis & Schiffermüller], 1775) – С. могильний – (бч)
 5. *Lycæna dispar* ([Haworth], 1802) – Дукачик непарний – (бч)
 6. *Celastrina argiolus* (Linnaeus, 1758) – Синявець крушиновий – (бч)
- Родина Zygaenidae Fabricius, 1775 – Строкатки:
1. *Zygaena filipendule* (Linnaeus, 1758) – Строкатка таволгова – (бч)
 2. *Zygaena trifolii* (Esper, [1777]) – С. конюшинова – (бч)
 3. *Zygaena carniolica* (Scopoli, 1763) – С. очкова – (зв)
 4. *Zygaena Ionicerae* (Schev.) – С. жимолостева – (зв)
- Родина Papilionidae Latreille, [1802] – Косатці:
1. *Papilio machaon* (Linnaeus, 1758) – Косатець-вітринець, Подалірій – (др)
 2. *Iphiclides podalirius* (Linnaeus, 1758) – Косатець-ластівець, Махаон – (др)

Більшість видів лускокрилих було відловлено на екскурсіях з 12.00 до 15.30, найщільніші популяції метеликів спостерігались на остепнених схилах та заплавах луках річки Ворскли.

Вивчення видового біорозмаїття ряду Лускокрилих дає змогу визначити стан і рівень організації екосистем, що є науковою основою для покращення екологічної ситуації навколишнього природного середовища в умовах інтенсивного антропогенного навантаження.

Література

1. Корнелио М. П. Школьный атлас-определитель бабочек:– М.: Просвещение, 1986. – 255 с.
2. Некрутенко Ю., Чиколовец В. Денні метелики України. – К.: Видавництво Раєвського, 2005. – 232 с.

ВИДОВИЙ СКЛАД САРАНОВИХ (ORTHOPTERA, ACRIDIOIDEA) ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

*Касала Р.О., Паляниця О.В.
Полтавська гімназія №32*

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

Дослідження саранових Полтавської області здійснювалися шляхом збору матеріалу на стаціонарних ділянках, під час експедиційних маршрутів та шляхом аналізу ентомологічних зборів спеціалістів районних станцій захисту рослин.

В результаті практичних польових досліджень було виявлено 25 видів саранових з 3 родин і 15 родів.

Наведемо систематичне положення виявлених видів.

Classis INSECTA
Subclassis Pterygota
Infraclassis Neoptera
Superordo Orthopteroidea
Order Orthoptera
Suborder Acridioidea
Infraorder Acridioidea
Familia Tetrigidae
Genus Tetrix

1. Species Tetrix subulata L.

1♀ Полтава, III.1915 (в колекції Інституту агропромислового виробництва імені Вавилова УААН, далі — ІАПВ)

1♂ Полтавська область, Кобеляцький район, РЛП «Нижньоворсклянський», заплавні луки, VII.2007

1♂, 2♀ Полтавська область Шишацький район, піщаний берег річки Псел, VI.2008

2. Species *Tetrix tenuicornis* B.-Bien.

2♀ Полтавська область, Шишацький район, піщаний берег річки Псел, VI.2008

3. Species *Tetrix bipunctata* Bris.

1♂ Полтавська область, Шишацький район, піщаний берег річки Псел, VI.2008

Familia Acrididae

Subfamilia Catantopinae

Genus Caliptamus

4. Species *Caliptamus barbarus* Costa

2♂, 2♀ Полтавська область, Полтавський район, урочище Триби, узлісся, IX.2006

3♂, 4♀ Полтавська область, Полтавський район, урочище Триби, IX.2008

1♀ Полтавська область, Диканський район, Фесенкові горби, село Великі Будища, степові ділянки, VII.2008

Subfamilia Acridinae

Genus Omocestus

5. Species *Omocestus ventralis* Zett.

4♀, м. Полтава, 13.VII.1927, leg С. Вернигор, det Д. Знойко (в колекції ІАПВ)

2♀, Полтавська область, Кобеляцький район, РЛП «Нижньоворсклянський», заплавні луки річки Ворскла, VII.2007

6. Species *Omocestus viridulus* L.

2♀, Полтавська область, Кобеляцький район РЛП «Нижньоворсклянський», заплавні луки р. Ворскла, VIII.2007

Genus Myrmeleotettix

7. Species *Myrmeleotettix antenatus* Thnb.

3♂, 2♀ м. Полтава, 13.VII.1927, leg С. Вернигор, det Д.Знойко (в колекції ІАПВ)

5♂, 12♂ Полтавська область, Кобеляцький район, РЛП «Нижньоворсклянський», степові ділянки, VIII.2007

Genus Chorthippus

8. Species *Chorthippus albomarginatus* Deg.

3♀, м. Полтава, 13.VII.1927, leg С. Вернигор, det Д.Знойко (в колекції ІАПВ)

10♂, 12♀ РЛП «Нижньоворсклянський», заплавні луки річки Ворскла, VIII.2007

2♂, 7♀ м. Полтава, заплавні луки річки Коломак, VI.2008

9. Species *Chorthippus apricarius* L.

1♂, 2♀ РЛП «Нижньоворсклянський» заплавні луки р. Ворскла, VIII.2007

10♂, 12♀ м. Полтава, суходільні луки околиць

- с. Івонченці, VI.2006
- 10. Species Chorthippus millis Charp.**
10♂, 12♀ м Полтава, суходільні луки околиць с. Івонченці, VI.2007
- 11. Species Chorthippus papalelus Zett.**
1♀ м. Полтава, суходільні луки околиць с. Розсошенці, VI.2008
- 12. Species Copthippus bigutulus L.**
3♂, 9♀ м. Полтава, суходільні луки околиць с. Івонченці, VI.2006
- 13. Species Chorthippus brunneus Thnb.**
10♂, 12♀ м. Полтава, суходільні луки околиць с. Івонченці, VI.2006
5♂, 7♀ Полтавська область, Кобеляцький район, РЛП «Нижньоворсклянський», заплавні луки р. Ворскла, VIII.2007
1♂, 3♀ м. Полтава, заплавні луки р. Коломак, VI.2008
- 14. Species Chorthippus vagans Ev.**
1♂, 2♀м. Полтава, суходільні луки околиць с. Івонченці, VII.2006
1♂ Полтавська область, Кобеляцький район, РЛП «Нижньоворсклянський», суходільні луки, VIII.2007
- 15. Species Chorthippus macrocerus F.-W.**
2♂, 5♀ Полтавська область, Кобеляцький район, РЛП «Нижньоворсклянський», заплавні луки р. Ворскла, VIII.2007
- Genus Euchorthippus
- 16. Species Euchorthippus pulvinatus F.-W.**
2♀ м. Полтава, суходільні луки околиць с. Івонченці, VI.2006
- Genus Dociostaurus
- 17. Species Dociostaurus brevicolis L.**
2♀ Полтавська область, Кобеляцький район, РЛП «Нижньоворсклянський», степові ділянки, VIII.2007
- Genus Chrisochraon
- 18. Species Chrisochraon dispar Germ.**
5♂, 3♀ м. Полтава, суходільні луки околиць с. Івонченці, V.2006
5♂, 7♀ Полтавська область, Кобеляцький район, РЛП «Нижньоворсклянський», VIII.2007
3♂, 1♀ м Полтава, заплавні луки річки Ворскла, VII 2008
- Genus Mecostethus
- 19. Species Mecostethus grossus L.**
1♀, м Полтава, заплавні луки річки Ворскла, VII.2006
2♀, Полтавська область, Кобеляцький район, РЛП «Нижньоворсклянський», заплавні луки р. Ворскла, VIII.2007
- Genus Aiolopus
- 20. Species Aiolopus thalassinus F.**
1♀ м Полтава, заплавні луки р. Ворскла, VI.2006
1♂, 2♀ Полтавська область, Кобеляцький район, РЛП «Нижньоворсклянський», заплавні луки р. Ворскла,

VIII.2007

Genus *Locusta*

21. Species *Locusta migratoria* L.

Subspecies *Locusta migratoria rossica* L. (ph. solitaria)

1 ♂ Полтавська область, Кобеляцький район, РЛП «Нижньоворсклянський», заплавні луки р. Ворскла, VII.2007

2 ♀ Полтавська область, Пирятинський район, X.2008

Genus *Psophus*

22. Species *Psophus stridulus* L.

1 ♀, м. Полтава, урочище Триби, галявина, VII.2007

Genus *Oedipoda*

23. Species *Oedipoda caerulescens* L.

2 ♂, 8 ♀, м. Полтава, урочище Триби, галявина, VII.2006

1 ♂, 3 ♀ Полтавська область, Кобеляцький район, РЛП «Нижньоворсклянський», степові ділянки, VIII.2007

Genus *Sphingonotus*

24. Species *Sphingonotus caerulans* L.

2 ♂, 3 ♀, м. Полтава, урочище Триби, галявина, VII.2007

Infraorder Tridactilidea

Familia Tridactilidea

Genus *Tridactylus*

25. Species *Tridactylus variegates* Latr.

4 ♀, Полтавська область, Шишацький район, піщаний берег річки Псел, VI.2008

Отже, з 25 виявлених видів 3 види (12%) належить до родини Tetrigidae, 21 вид (84%) — до родини Acrididae, 1 вид (4%) до родини Tridactilidae.

Всі три види з родини Tetrigidae належать до одного роду Tetrix.

З 21 виду родини Acrididae до підродини Catantopinae належить 1 вид (4,8% від кількості видів по родині), до підродини Acridinae — 20 видів (95,2%).

ОХОРОНА ТА ВІДТВОРЕННЯ ЛЕЛЕКИ ЧОРНОГО (*CICONIA NIGRA*) В ФАУНІ УКРАЇНИ

Козубенко Ю.

*ДВНЗ „Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет
імені Григорія Сковороди”*

Серед численних видів птахів, занесених до Червоної книги України, особливу увагу варто звернути на лелеку чорного. Адже на території нашої країни залишилося не так уже й багато цих птахів. А проблемами, що виникають із відтворення та охороною цього виду нині в Україні мало хто займається.

У Червоній книзі написано: “Дані про чисельність чорних лелек фрагментарні, в Україні вона не перевищує 300 - 500 особин. На всій території СНД 3-5 тисяч гніздових пар. Спостерігається тенденція до зменшення їх кількості. Занесені вони також до II додатку Бернської конвенції.

На відміну від білого лелеки, який гніздиться поблизу осель, чорні лелеки вкрай обережні: гніздяться у важкодоступних, добре замаскованих місцях (здебільшого в глухих лісах), тримаються подалі від людей, і навіть від своїх “родичів”.